

UPPSALA
UNIVERSITET

Magnus Ödman
Utbildningsledare

Kansliet för humaniora och
Samhällsvetenskap

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress:
S:t Olofsgatan 10B

Telefon
0701679142:

www.uu.se

Magnus.Odman@uadm.uu.se

Beslut

2011-02-01 UFV 2010/1861

Näringsdepartementet

Yttrande över betänkandet **Svensk sjöfarts konkurrensförutsättningar SOU 2010:73**

Uppsala universitet har anmodats att yttra sig över remissen. Bifogat yttrande har utarbetats av professor Jonas Malmberg vid Juridiska institutionen. Universitetet överlämnar härmed expertens yttrande över den rubricerade remissen.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av universitetsdirektören Ann Fust, efter föredragning av utbildningsledaren Magnus Ödman. Närvarande därutöver var prorektor professor Kerstin Sahlin, biträdande universitetsdirektören Jan Ivar Mattsson och Uppsala studentkårs ordförande Gabriel Ledung.

Anders Hallberg

Magnus Ödman

Näringsdepartementet

Yttrande över Svensk sjöfarts konkurrensbegränsningar SOU 2010:73

Näringsdepartementet har anmodat universitetet att yttra sig över SOU 2010:73 Svensk sjöfarts konkurrensförutsättningar. I utredningen presenteras ett utkast till ett svenskt internationellt sjöfartsregister (SIS). Utredaren avstyrker dock själv utkastet, med hänvisning till ett sådant SIS skulle strida mot Sveriges internationella åtaganden. Det är denna del av utredningen som departementet önskar synpunkter på.

För att uppnå målet att minska bemanningskostnaderna måste SIS, enligt utredaren, innehålla eller kopplas till regler som möjliggör för redarna att anställa personal från låglöneländer. Utredningens utkast till SIS innehåller därför förslag bl.a. om att svenska fackföreningar inte ska få träffa kollektivavtal för anställda på SIS-registrerade fartyg som inte har hemvist i Sverige samt att arbetstagare som anställts för arbete om ombord på SIS-registrerade fartyg ska kunna sägas upp utan hinder av 7 § LAS.

Universitetet instämmer fullt ut i utredarens bedömning att ett SIS utformat på detta sätt skulle strida mot ILO:s konventioner nr 87, nr 98 och nr 154, liksom mot Europarådets sociala stadga.

Utöver vad utredaren anfört kan nämnas att de föreslagna begränsningarna i fackföreningars möjlighet att förhandla och sluta kollektivavtal för medlemmar med hemvist utanför Sverige sannolikt även skulle strida mot föreningsfriheten i artikel 11 Europakonventionen, såsom denna tolkats i Europadomstolens senare praxis. Europadomstolens har där slagit fast att förhandlingsrätten ingår som en del av föreningsrätten och att man vid tolkningen av den närmare innebörden härav bör ta hänsyn till bl.a. ILO:s konventioner och praxis från dess övervakningsorgan.¹

Förslaget lär även strida mot ILO:s konvention nr 158 (som Sverige ratificerat), eftersom det tillåter uppsägningar utan giltigt skäl.

Utredaren knyter sin förhoppning till att arbetsmarknadens parter ska träffa kollektivavtal som möjliggör anställning av personal från låglöneländer. Om någon sådan avtalsreglering kommer till stånd kan det finnas skäl för

¹ Demir and Baykara v Turkey, Application No 34503/97, 12 November 2008.

regeringen att överväga en SIS med annan utformning. En modell kan då vara det norska internationella sjöfartsregistret. Som utredaren anført får dock ett sådant knappast någon större inverkan på bemanningskostnaderna för svensk sjöfart.